

OKRESNÉ RIADITEĽSTVO HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU V SENICI

oddelenie požiarnej prevencie

Priemyselná 282/22, 905 01 Senica

Všetkým mestám a obciam
okresu Senica
(e-mailom, podľa rozdeľovníka)

Váš list číslo/zo dňa

/

Naše číslo

ORHZ-SE1-18-001/2022

Vybavuje/linka

mjr. Ing. Jarmila Barcaj Drinková

Senica

14. 03. 2022

Vec

Ochrana lesov pred požiarimi v roku 2022

- zaslanie

Lesy sú základnou súčasťou nášho životného prostredia, ekonomiky, kultúry a tradícií. Sprevádzajú človeka od minulosti až po súčasnosť. Sú nenahradiťelný zdroj energie a zároveň chránia pôdu a vodu a sú domovom vzácnych druhov rastlín a živočíchov. Pomáhajú zachovávať biodiverzitu a predchádzať klimatickým zmenám.

Aj keď lesy často spájame najmä s ťažbou dreva, cennejšie ako táto obnoviteľná surovina sú ekologické a spoločenské funkcie lesa. Bez lesa a jeho produktov by človek pravdepodobne nebol schopný dosiahnuť úroveň svojho vývoja a poznania, ako ju poznáme dnes.

Slovensko patrí svojimi prírodnými hodnotami k najbohatším krajinám Európy. Vysokú rozmanitosť všetkých foriem života (biodiverzitu) podmieňuje naša geografická poloha na rozhraní medzi Karpatmi a Panónskou nížinou, zložitá geologická stavba, veľká rôznorodosť geomorfologických, pôdnych, hydrologických a klimatických pomerov. Aby aj do budúcnosti lesy plnili svoje funkcie, je na nás snažiť sa minimalizovať riziko vzniku katastrofických situácií a ich dopad na lesné ekosystémy.

Jedným z nepriaznivých faktorov, ktorý negatívne ovplyvňuje všetky funkcie lesa sú lesné požiare, ktorých environmentálne škody sú nevyčísľiteľné.

Z výsledkov požiarovosti za rok 2021 vyplýva, že na území Slovenskej republiky vzniklo celkovo 7 710 požiarov, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje pokles o 646 prípadov. Priame škody spôsobené týmito požiarimi boli vyčíslené sumou 35 123 825 €. V dôsledku týchto požiarov zomrelo 60 osôb (o 6 viac ako v roku 2020). Rôzne druhy zranení utrpelo 191 osôb, čo je o 19 menej ako v predchádzajúcom roku.

Podľa sledovaných príčin vzniku požiarov bola na prvom mieste v uplynulom roku nedbalosť a neopatrnosť dospelých 43 %, prevádzkovo-technické poruchy 15,7 %, úmysel 10,7 % požiarov, porucha, nevyhovujúci stav vykurovacích telies dymovodov a komínov 8,8 %.

Z hľadiska početnosti v štatistike požiarovosti každoročne dominujú požiare, ku ktorým dochádza v prírodnom prostredí. V roku 2021 evidujeme v tejto kategórii 4914 požiarov

V roku 2021 na území Slovenskej republiky vzniklo 128 lesných požiarov (pokles o 93 prípadov oproti roku 2020) s priamou škodou 301 710€. V porovnaní s rokom 2020, kedy bola výška priamych škôd 574 550 €, došlo k zníženiu spôsobených priamych škôd o 272 840 €. Pri týchto požiaroch nebola žiadna osoba usmrtená, ani žiadna osoba nebola zranená.

OKRESNÉ
RIADITEĽSTVO
HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO
ZBORU V SENICI

Telefón

+421/961 15 6703
+421/961 15 6701*

Fax

E-mail

Jarmila.Barcaj@minv.sk

Internet

www.minv.sk

IČO

00151866

Požiare, ktoré z hľadiska plochy poškodenej požiarom a výšky priamych škôd ovplyvnili požiarovosť v lesných porastoch za rok 2021:

28. 04. 2021 – požiar lesného porastu v katastrálnom území Žilina - Trnové, okres Žilina

Priame škody: 100 000 €, Priestor: lesný porast zmiešaný, Zasiahnutá plocha: 5 ha

Príčina vzniku požiaru: nezistená

Dňa 28. 04. 2021 bol na operačné stredisko ohlásený požiar lesa. Jednalo sa o požiar zmiešaného lesného porastu (zastúpenie drevín: dub, buk, javor, smrek), ktorý sa nachádzal na kopci v extraviláne nad mestskou časťou Trnové v lokalite Dubie. V čase príchodu hasičov sa požiar vplyvom prúdenia vetra nekontrolovateľne šírili lesným porastom. Obhliadkou ZPP bolo zistené, že požiarom došlo k poškodeniu lesného porastu na ploche cca 5 ha. Na celej ploche zhorel trávnatý porast a stromy mali rôznu stupeň poškodenia. Celkovo na mieste zasahovalo 18 profesionálnych hasičov a členovia DHZO, spotrebovalo sa 16 000 litrov vody.

25. 03. 2021 – požiar lesného porastu v katastrálnom území obce Mužla, okres Nové Zámky

Priame škody: 50 €, Priestor: lesný porast zmiešaný, Zasiahnutá plocha: 40 ha

Príčina vzniku požiaru: manipulácia s otvoreným ohňom

Dňa 25. 03. 2021 vznikol požiar zmiešaného lesného porastu v katastri obce Mužla. Ohlasovateľom udalosti bol pracovník lesnej správy. Na hasenie sa použili prúdy D, ručné hasebné pomôcky a genfovaky. Nakoľko sa požiar šírili veľmi rýchlo a horela už väčšia plocha, VZ si vyžiadali ďalšie posily. Ako posily prišli DHZO Búč a Moča a počas zásahu ešte dorazila aj jednotka z OR NZ v počte 1+1 s technikou CAS 30 T 815-7.

11. 05. 2021 – požiar lesného porastu v katastrálnom území obce Makov, okres Čadca

Priame škody: 4 500 €, Priestor: lesný porast zmiešaný, Zasiahnutá plocha: 26 ha

Príčina vzniku požiaru: nedbalosť a neopatrnosť dospelých osôb

Požiar vznikol v katastrálnom území obce Makov, v lokalite "Sochorová", konkrétne v spodnej pravej časti požiarom zasiahnutej plochy a postupne sa požiar rozšíril smerom k hrebeňu. Požiar najviac ovplyvňoval vietor, lesná hrabanka, suchá tráva a zvyšky po ťažbe a aj samotný mladý zmiešaný lesný porast. Vzhľadom na charakter a priebeh požiaru (lokalita prerastená starou suchou trávou, veterné počasie) bolo zjavné, že príčinou vzniku požiaru bolo bližšie nešpecifikované nedbalostné konanie osoby, resp. osôb.

Na území Trnavského kraja vzniklo v roku 2021 v lesnom hospodárstve 8 požiarov, čo v porovnaní s rokom 2020 predstavuje pokles o 2 požiare. Priame škody pri týchto požiaroch boli vyčíslené sumou 6 425 €, v porovnaní s rokom 2020 je to nárast o 3 625 €. Pri týchto požiaroch neboli usmrtené a zranené žiadne osoby.

Na území okresu Senica vzniklo v roku 2021 celkom 86 požiarov s priamou škodou 458 625 €, čo v porovnaní s rokom 2020 predstavuje pokles o 10 požiarov a škody boli vyššie o 337 540 €. Uchránené hodnoty zásahom hasičských jednotiek boli vyčíslené sumou 10 838 950 €, usmrtená nebola žiadna osoba, ani žiadna osoba nebola zranená. Najčastejšou príčinou vzniknutých požiarov bolo úmyselné zapálenie neznámou osobou, a to v 16 prípadoch, nedbalosť a neopatrnosť dospelých osôb 7 prípadov, zakladanie ohňov v prírode 4 prípady, spaľovanie odpadu a odpadkov 4 prípady, úmyselné zapálenie známou osobou 3 prípady, fajčenie bolo príčinou vzniku požiaru v 2 prípadoch, atď...

V odvetví lesného hospodárstva vzniklo v r. 2021 v našom okrese 7 požiarov, čo v porovnaní s rokom 2020 rovnako a priama škoda bola vyčíslená sumou 5 240 €, čo predstavuje oproti r. 2020 nárast o 4 740 €. Podľa príčiny vzniku požiaru 4 krát bolo príčinou zakladanie ohňov v prírode, 2 krát úmyselné zapálenie neznámou osobou a v jednom prípade spaľovanie odpadu a odpadkov. Podľa druhu lesného porastu vznikli 2 požiare v lesnom poraste zmiešanom, kde bola vyčíslená priama škoda v sume 5 100 €, 2 požiare v listnatom poraste, kde bola vyčíslená priama škoda v sume 20 €, 2 požiare v trávnom poraste a úhore, kde bola vyčíslená priama škoda 20 € a jeden požiar vznikol v lesnom poraste ihličnatom nad 10 rokov, kde bola vyčíslená priama škoda 100€.

Pri týchto požiaroch neboli usmrtené a zranené žiadne osoby. Z uvedeného prehľadu je zrejmé, že v rámci trnavského kraja najviac lesných požiarov vzniklo na území okresu Senica, preto je veľmi dôležité venovať zvýšenú pozornosť preventívnym opatreniam hlavne v lesných porastoch ihličnatých v záhorskej oblasti. **Lesná oblasť 01A Borská nížina patrí podľa stupňa ohrozenia požiarom do kategórie A - lesy s vysokým stupňom ohrozenia požiarom.**

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Senici (ďalej len „okresné riaditeľstvo“) Vás týmto listom žiada o zabezpečenie kontroly plnenia opatrení na ochranu lesov pred požiarimi zo strany vlastníkov lesa, správcov alebo obhospodarovateľov lesa, ktorí nie sú vyčlenení na výkon štátneho požiarneho dozoru, ich povinnosti sú uvedené v **opatreniach na zabezpečenie ochrany lesov pred požiarimi** (príloha č. 1), aby ste v rámci svojich kompetencií na úseku ochrany pred požiarimi skontrolovali plnenie ich povinností, ktoré im vyplývajú zo zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“). Zároveň Vás žiadame, aby ste v rámci informovanosti verejnosti o opatreniach na zabezpečenie ochrany lesov pred požiarimi opatrenia uvedené v prílohe č. 1 tohto listu uverejnili v obci obvyklým spôsobom (na úradnej tabuli, internetovej stránke obce, v obecnom rozhlase).

Ďalej Vám prikladáme návrh na odovysielanie relácie v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov (príloha č.2).

Vyplnenú návratku o preventívno-výchovnej činnosti a o vykonaných opatreniach na úseku ochrany lesov pred požiarimi zo strany obce (príloha č.3) žiadame zaslať **do 31. decembra 2022.**

Na dôsledné zabezpečenie splnenia predmetnej úlohy, ktorou je ochrana lesov pred požiarimi, je preto potrebné zo strany obce zabezpečiť realizáciu týchto opatrení:

Povinnosti zo strany obce:

1. vypracovať a viesť dokumentáciu ochrany pred požiarimi obce podľa § 15 ods. 1 písm. d) zákona v súlade s § 36 a 37 vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov,
2. preveriť aktuálnosť dokumentácie ochrany pred požiarimi obce v súlade so skutkovým stavom, ako aj preveriť činnosť ohlasovní požiarov v obci,
3. prerokovať v orgánoch obce úlohy vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany lesov pred požiarimi v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi,
4. vykonať preventívne protipožiarne kontroly podľa § 23 zákona u vlastníkov, správcov alebo obhospodarovateľov lesných pozemkov, v ktorých nie je vykonávaný štátny požiarový dozor,
5. preveriť akcioskopnosť dobrovoľného hasičského zboru obce (mesta), ako aj hasičskej techniky a vecných prostriedkov na vykonávanie zásahovej činnosti v súlade s § 29 vyhlášky MV SR č. 611/2006 Z. z. o hasičských jednotkách,
6. zabezpečiť v prípade potreby a podľa uváženia v najkritickejších obdobiach možnosti vzniku požiarov stálu pohotovostnú službu v hasičských zbrojniciach,
7. zabezpečiť efektívnu a dôslednú preventívno-výchovnú a propagačnú činnosť zameranú na ochranu lesov pred požiarimi, pri plnení tejto úlohy spolupracovať s orgánmi miestnej štátnej správy, Dobrovoľnou požiarou ochranou Slovenskej republiky, ako aj s ďalšími záujmovými združeniami, ktorých aktivity smerujú k prírode,
8. uverejniť v obci obvyklým spôsobom (úradná tabuľa, webové sídlo obce) opatrenia na zabezpečenie ochrany lesov pred požiarimi (príloha č. 1).

plk. Ing. Ondrej Hurbanis v.r.
riaditeľ

Príloha č. 1

Opatrenia na zabezpečenie ochrany lesov pred požiarmi:

A: Právnická osoba a fyzická osoba-podnikateľ (živnostník) na účely predchádzania vzniku požiarov je podľa § 4 písm. b) zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) povinná zabezpečiť plnenie opatrení na ochranu pred požiarmi na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru, ako aj opatrenia na zabezpečenie ochrany pred požiarmi pri podujatiach, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb. Vlastník lesa, správca alebo obhospodarovateľ lesa v súvislosti s ochranou lesa pred požiarmi:

- zabezpečuje plnenie opatrení v súvislosti s ochranou lesa pred požiarmi, pričom treba vychádzať z ustanovení § 6b zákona a § 10 vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), ako aj z ďalších predpisov a dokumentov súvisiacich s danou problematikou.

B: Fyzická osoba (občan), je podľa § 14 ods. 1 písm. n) zákona povinná zabezpečovať plnenie opatrení v súvislosti s ochranou lesov pred požiarmi, ktoré sú v jej vlastníctve, správe alebo v užívaní podľa § 6b zákona; podrobnosti o opatreniach sú ustanovené v § 10 vyhlášky.

Vlastník lesa, správca alebo obhospodarovateľ lesa:

I. na účely predchádzania vzniku požiaru lesa dodržiava povinnosti ustanovené v § 6b ods. 1 zákona a za tým účelom je povinný:

- a) **budovať** na lesných pozemkoch na vyznačených miestach len **ohniská zabezpečené proti voľnému šíreniu ohňa**, zabezpečovať ich označenie a označenie zákazu zakladania ohňa mimo zabezpečených ohnisk,
- b) **spracúvať mapové podklady**, do ktorých vyznačí všetky dôležité údaje z hľadiska ochrany pred požiarmi, vykonávať ich aktualizáciu a na požiadanie ich poskytovať okresnému riaditeľstvu,
- c) **zabezpečovať** v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru **hliadkovaciu činnosť**,
- d) spracúvať osobitné protipožiarne opatrenia pre plochy lesa postihnuté živelnou pohromou.

II. na účinné zdolávanie požiaru lesa dodržiava povinnosti § 6b ods. 2 zákona a za tým účelom je povinný:

- a) zabezpečovať potrebné množstvo protipožiarneho náradia,
- b) zabezpečovať, aby každý pracovný stroj používaný pri spracovaní dreva a zvyškov po ťažbe bol vybavený aspoň jedným prenosným hasiacim prístrojom vhodného druhu s hmotnosťou náplne hasiacej látky najmenej 5 kg,
- c) udržiavať lesnú dopravnú sieť a zdroje vody na hasenie požiarov v stave umožňujúcom príjazd hasičskej techniky a uskutočnenie zásahu,
- d) vytvárať rozčleňovacie pásy a priesečky v lese.

Podrobnosti o opatreniach v súvislosti s ochranou lesa pred požiarmi sú ustanovené v § 10 vyhlášky:

(1) **Mapové podklady** tvorí

a) **textová časť**, ktorá obsahuje:

1. **údaje o vlastníkovi lesa, správcovi alebo obhospodarovateľovi lesa a kontaktné údaje osoby zodpovednej za ochranu lesa pred požiarmi,**

2. **opis vodných zdrojov** na hasenie požiarov; osobitne sa vyznačia vodné zdroje vhodné na hasenie leteckou technikou,
- b) **grafická časť**, ktorej základom je porastová mapa alebo obrysová mapa, do ktorej sa vyznačujú:
1. **polohy vodných zdrojov** vhodných na hasenie požiarov; osobitne sa vyznačia vodné zdroje vhodné na hasenie leteckou technikou,
  2. **protipožiarne rozčleňovacie pásy**, ktorých šírka je najmenej
    - 2a. 15 m v lese s vysokým stupňom ohrozenia požiarom,
    - 2b. 10 m v lese so stredným stupňom ohrozenia požiarom,
    - 2c. 5 m v lese s nízkym stupňom ohrozenia požiarom,
  3. **protipožiarne rozčleňovacie priesečky**, ktorých šírka je najmenej
    - 3a. 10 m v lese s vysokým stupňom ohrozenia požiarom,
    - 3b. 8 m v lese so stredným stupňom ohrozenia požiarom,
    - 3c. 4 m v lese s nízkym stupňom ohrozenia požiarom.

(2) **Hliadkovacia činnosť v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru** sa vykonáva najmä **v dňoch pracovného pokoja a v mimopracovnom čase**, a to formou pochôdzok, kamerovým systémom, leteckým protipožiarnym monitoringom alebo iným vhodným spôsobom. Pre osoby vykonávajúce hliadkovaciu činnosť formou pochôdzok sa vypracúva časový harmonogram s určením trasy pochôdzok alebo sa určujú vyhliadkové terénne miesta. Osoby vykonávajúce hliadkovaciu činnosť musia byť vybavené telekomunikačným zariadením využiteľným na oznámenie vzniku požiaru. O vykonanej hliadkovej činnosti sa vedie písomná dokumentácia, ktorá obsahuje najmä mená a podpisy osôb, ktoré vykonávali hliadkovaciu činnosť, dátum a čas začatia a ukončenia hliadkovej činnosti a zistené skutočnosti, ktoré majú alebo môžu mať vplyv na vznik požiaru lesa, jeho šírenie a likvidáciu.

(3) **Protipožiarne náradie** sa zabezpečuje podľa plošnej výmery lesa a umiestňuje sa na dostupnom mieste v týchto počtoch a druhoch:

- a) **od 10 ha do 100 ha** najmenej **15 kusov náradia** aspoň troch druhov (lopaty, motyky, hrable, krompáče a sekery),
- b) **nad 100 ha do 1000 ha** najmenej **40 kusov náradia** aspoň štyroch druhov napríklad lopaty, motyky, hrable, krompáče a sekery,
- c) **nad 1000 ha** najmenej **60 kusov náradia** aspoň štyroch druhov napríklad lopaty, motyky, sekery, hrable, krompáče a široké lopaty a tri vhodné ručné striekačky.

(4) **Osobitné protipožiarne opatrenia** sa vypracúvajú **pre plochy lesa s výskytom plošného poškodenia lesného porastu živelnou pohromou**, ktorých obsahom je najmä:

- a) odstraňovanie dreva poškodeného škodlivým abiotickým činiteľom (vietor, povodeň, sucho, námraza, sneh alebo iný prírodný jav) okrem stojacich živých stromov, do vzdialenosti 30 m od stavieb a vodných zdrojov vhodných na hasenie požiarov,
- b) vytváranie protipožiarnych rozčleňovacích pásov a protipožiarnych rozčleňovacích priesečkov na rozdelenie plochy postihnutej živelnou pohromou na plochy s rozlohou najviac 10 ha,
- c) vyčlenenie plôch na sústreďovanie zvyškov po ťažbe určenej na ďalšie spracovanie s celoobvodovým ochranným pásom so šírkou najmenej 10 m, z ktorého je odstránený horľavý materiál.

(5) **Za zdroj vody na hasenie požiarov** sa považuje rieka, potok, jazero, studňa, požiarňa nádrž alebo iný prírodný vodný zdroj alebo umelý vodný zdroj využiteľný hasičskou technikou na hasenie vzhľadom na výdatnosť zdroja a jeho prístupnosť. Miesto na čerpanie vody hasičskou technikou má hĺbku vody najmenej 0,5 m. Vodný zdroj pre čerpanie vody leteckou technikou je vodná plocha s rozmermi najmenej 100 m x 50 m a s hĺbkou vody najmenej 1,5 m.

(6) Pre hasičskú techniku je použiteľná lesná cesta 1. triedy až 3. triedy vrátane zväžnice, podľa STN 73 6108 Lesná dopravná sieť.

